

తెలుగు

Daily Current Affairs Encyclopedia

06 ఏప్రిల్ 2024

జాతీయ మరియు అంతర్జాతీయ వార్తలు

<p>ఎక్స్‌చేంజ్ ట్రేడెడ్ కరెన్సీ డెరివేటివ్స్ నిబంధనలను వాయిదా వేసిన RBI</p>	<p>వివరణ:</p> <ul style="list-style-type: none"> రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (RBI) ఎక్స్‌చేంజ్-ట్రేడెడ్ కరెన్సీ డెరివేటివ్స్ (ETCD) మార్కెట్ కోసం కొత్త నిబంధనల అమలును కొంత కాలం జాప్యం చేయాలని నిర్ణయించింది. వాస్తవానికి ఏప్రిల్ 5, 2024న సెట్ చేయబడింది, ఇప్పుడు కొత్త అమలు తేదీ మే 3, 2024. మార్కెట్ వర్గాలు లేవనెత్తిన ఆందోళనల నేపథ్యంలో ఈ నిర్ణయం తీసుకుంది. <p>ముఖ్యాంశాలు:</p> <ul style="list-style-type: none"> కొత్త నిబంధన ప్రకారం వినియోగదారులు విదేశీ మారకద్రవ్య డెరివేటివ్స్ మార్కెట్లో 100 మిలియన్ డాలర్ల పరిమితి వరకు అంతర్జాతీయ బహిష్కరణ అవసరం లేకుండా స్థానాలను పొందగలుగుతారు. ఏదేమైనా, స్టాక్ ఎక్స్‌చేంజీలు అంతర్జాతీయ ఎక్స్‌చేంజీలకు స్థాపించాల్సిన అవసరం లేనప్పటికీ, చెల్లుబాటు అయ్యే అంతర్జాతీయ ఎక్స్‌చేంజీలకు ఉనికిని నిర్ధారించాలని వినియోగదారులకు తెలియజేయాలని సూచించింది. <p>గురించి:</p> <ul style="list-style-type: none"> ఎక్స్‌చేంజ్ ట్రేడెడ్ డెరివేటివ్స్ (ETD) స్టాక్ ఎక్స్‌చేంజీలలో ట్రేడయ్యే ప్రామాణిక ఆర్థిక ఒప్పందాలు, వీటిని సెక్యూరిటీస్ అండ్ ఎక్స్‌చేంజ్ బోర్డ్ ఆఫ్ ఇండియా (SEBI) వంటి నియంత్రణ సంస్థలు పర్యవేక్షిస్తాయి. ఈ ఒప్పందాలు వాటి విలువను అంతర్జాతీయ ఆస్తుల నుండి పొందుతాయి, వీటిలో స్టాక్స్, బాండ్లు, కమోడిటీలు లేదా కరెన్సీలు ఉండవచ్చు. ETF లు, లేదా ఎక్స్‌చేంజ్-ట్రేడెడ్ ఫండ్లు, స్టాక్ ఎక్స్‌చేంజీలలో ట్రేడయ్యే పెట్టుబడి ఫండ్లు, ఆస్తుల పోర్ట్ ఫోలియోలను కలిగి ఉంటాయి. వాటి విలువ నేరుగా వారు కలిగి ఉన్న ఆస్తులతో ముడిపడి ఉంటుంది. స్టాక్ ETDలు, ఇండెక్స్ ETDలు, కరెన్సీ ETDలు, కమోడిటీ ETDలు, బాండ్ ETDలతో సహా వివిధ రకాల్లో ఉంటాయి.
---	---

సన్నతి బౌద్ధ క్షేత్రం

విద్యా వారసత్వం:

- సన్నాటి ప్రదేశానికి ప్రక్కనే దక్షిణాది తక్షశిలగా ప్రసిద్ధి చెందిన పురాతన నాగవి ఘటికస్తానం ఉంది.
- ఈ గౌరవనీయ విద్యా కేంద్రం రాష్ట్రకూట మరియు కళ్యాణ చాళుక్య రాజవంశాల ప్రసిద్ధ పాలనలో వర్ధిల్లింది, 10 మరియు 12 వ శతాబ్దాల మధ్య జ్ఞానం మరియు జ్ఞానోదయానికి దిక్సూచిగా పనిచేసింది

వివరణ:

- 1990లలో ఆర్కియాలజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా (ASI) ద్వారా కనుగొనబడిన, కర్ణాటకలోని కలబురగి జిల్లాలోని కనకనహళ్ళి సమీపంలో ఉన్న సన్నతి బౌద్ధ ప్రదేశం 2022లో గణనీయమైన పునరుద్ధరణకు గురైంది.

ముఖ్యాంశాలు:

- భీమా నది ఒడ్డున ఉన్న ఈ ప్రదేశం చారిత్రాత్మక మరియు సాంస్కృతిక ప్రాముఖ్యతను పెంచుతూ పూజ్యమైన చంద్రాల పరమేశ్వరి ఆలయానికి నిలయం.
- మౌర్య, శాతవాహన ప్రారంభం మరియు చివరి కాలంలో, 3వ శతాబ్దం B.C నుండి 3వ శతాబ్దం వరకు A.D వరకు మూడు విభిన్న దశల్లో ఈ ప్రదేశం గణనీయమైన అభివృద్ధిని సాధించిందిని ఆధారాలు సూచిస్తున్నాయి..
- బ్రహ్మీ లిపిని ఉపయోగించి చెక్కబడిన నొగసైన ప్రాకృత భాషలోనే ఒక శాసనం గుర్తించదగిన పరిశోధనలలో ఉంది.
- అదనంగా, మౌర్య చక్రవర్తి అశోకుడిని చిత్రికరించే రాతి శిల్పం, అతని పరివారంతో కలిసి, గత యుగానికి పదునైన సాక్ష్యంగా నిలుస్తుంది. "రాయ అనోకో" శాసనం నిస్సందేహంగా చిత్రికరించబడిన గొప్ప వ్యక్తిని గుర్తిస్తుంది.
- పురావస్తు త్రవ్వకాలలో సుమారు 60 గొప్పురాలు నిర్మాణంతో అద్భుతమైన శిల్పకళా మూలాంశాలతో అలంకరించబడ్డాయి.
- ఈ కళాఖండాలు కాలానుగుణమైన జాతక కథలు, బుద్ధుని జీవితంలోని ఎపిసోడ్లు, శాతవాహన చక్రవర్తుల చిత్రపటాలు మరియు అశోక చక్రవర్తి పంపిన గౌరవనీయమైన బౌద్ధ మిషనరీల ప్రాతినిధ్యాలతో సహా గొప్ప కథనాలను వర్ణిస్తాయి.

ఆకాశతీర్ వ్యవస్థ

వివరణ:

- భారత సైన్యం తన గగనతల రక్షణ సామర్థ్యాలను పెంచడానికి స్వదేశీ ఆకాశ తీర్ వ్యవస్థను మోహరించడం ప్రారంభించింది.
- ఈ వ్యవస్థ యుద్ధ మండలాల్లో తక్కువ స్థాయి గగనతలాన్ని పర్యవేక్షించడానికి మరియు భూమి ఆధారిత గగనతల రక్షణ ఆయుధాలను సమర్థవంతంగా నియంత్రించడానికి వీలు కల్పిస్తుంది.

ముఖ్యాంశాలు:

- రాడార్, కమ్యూనికేషన్ వ్యవస్థలను ఏకీకృత నెట్ వర్క్ లో విలీనం చేస్తుంది.
 - అపూర్వమైన సందర్భాల్లో అవగాహన మరియు నియంత్రణను అందిస్తుంది.
 - శత్రు లక్ష్యాలను త్వరితగతిన చేరుకోవడానికి దోహదపడుతుంది.
 - ఫ్రీట్లైన్డ్ ప్రమాదాన్ని తగ్గిస్తుంది.
 - గగనతలంలో స్నేహపూర్వక విమానాల భద్రతకు భరోసా ఇస్తుంది.
 - వాహన ఆధారిత నియంత్రణ కేంద్రాలు సవాలుతో కూడిన కమ్యూనికేషన్ వాతావరణంలో ఆపరేషనల్ సామర్థ్యాలను నిర్వహిస్తాయి
- ద్వారా అభివృద్ధి చేయబడింది భారత్ ఎలక్ట్రానిక్స్ లిమిటెడ్ (BEL), ఈ వ్యవస్థ గగనతల రక్షణ కార్యకలాపాలను ఆటోమేట్ చేయడం మరియు భారతదేశ వైమానిక రక్షణ భంగిమను గణనీయంగా మెరుగుపరచడం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. ఇది మొత్తం ప్రక్రియను డిజిటలైజ్ చేయడం ద్వారా కార్యాచరణ సామర్థ్యాన్ని మరియు ఏకీకరణను మెరుగుపరుస్తుంది.

S.A.R.A.H.

వివరణ:

- ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ (WHO) **S.A.R.A.H.** (స్ట్రాట్ AI రిసోర్స్ అసిస్టెంట్ ఫర్ హెల్త్), ఒక డిజిటల్ హెల్త్ ప్రమోటర్, ఖచ్చితమైన ఆరోగ్య సమాచారాన్ని అందించడానికి మరియు వారి ఆరోగ్యం మరియు శ్రేయస్సు ప్రయాణాన్ని ఆప్టిమైజ్ చేయడంలో వినియోగదారులకు మద్దతు ఇస్తుంది.

జనరేటివ్ AI ద్వారా ఆధారితం, S.A.R.A.H. మానవ పరస్పర చర్యలను అనుకరించే డైనమిక్ సంభాషణలలో వినియోగదారులను నిమగ్నం చేస్తుంది.

S.A.R.A.H యొక్క ముఖ్య లక్షణాలు:

- భాషా మద్దతు: గ్లోబల్ యాక్సెసిబిలిటీ కోసం 8 భాషల్లో 24/7 అందుబాటులో ఉంటుంది.
- ఆరోగ్య అంశాలు: ఆరోగ్యకరమైన అలవాట్లు, మానసిక ఆరోగ్యం మరియు మరణానికి దారితీసే ప్రమాద కారకాలు వంటి ప్రధాన ఆరోగ్య విషయాలను కవర్ చేస్తుంది.
- ప్రతిస్పందన: వినియోగదారుల ప్రశ్నలు మరియు ఆందోళనలకు వ్యక్తిగతీకరించిన మరియు సానుభూతితో కూడిన ప్రతిస్పందనలను అందిస్తుంది.
- యాక్సెసిబిలిటీ: ఏ పరికరంలోనైనా యాక్సెస్ చేయవచ్చు, వినియోగదారులు ఆరోగ్య సమాచారంతో సౌకర్యవంతంగా పాల్గొనేలా చేస్తుంది.

పెలాజియా నోక్టిలుకా

సందర్భం:

- ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని విశాఖపట్నం తీరం వెంబడి ఇటీవల విషపూరిత జెల్లీ ఫిష్ పువ్వులు కనిపించాయి.

ప్రధానాంశాలు:

- మౌవ్ స్టింగర్, పర్పుల్-స్టిప్ జెల్లీ ఫిష్ లేదా ఓషియానిక్ జెల్లీ అని కూడా పిలువబడే పెలాజియా నోక్టిలుకా లాటిన్ నుండి దాని పేరును పొందింది.
- "పెలాజియా" అంటే "సముద్రం", "నోక్టి" అంటే "రాత్రి", మరియు "లూకా" అంటే "కాంతి" అని అర్థం.
- జర్మన్ భాషలో, ఇది దాని ఎరుపు రంగు మరియు బయోలూమినిసెన్సు సూచిస్తూ "నైట్ లైట్" అని అనువదిస్తుంది.
- పెలాజియా నోక్టిలుకా విషపూరితమైనది మరియు విరేచనాలు, విపరీతమైన నొప్పి, వాంతులు మరియు అనాఫిలాక్సిక్ షాక్ వంటి వివిధ స్థాయిల అనారోగ్యానికి కారణమవుతుంది. దాని కుట్టడం నుండి మచ్చలు సంవత్సరాలు ఉంటాయి.
- జనవరి 2024 లో, ఢాల్హాండ్లోని పుకెట్లో పెలాజియా నోక్టిలుకా బ్లూమ్ కనిపించింది, ఇది భద్రతా హెచ్చరికను ప్రేరేపించింది. గతంలో ఐర్లాండ్ లోని ఓ చేపల కొలను లో సాల్మన్ చేపలను వికసించాయి.

కొడైకెనాల్ సోలార్ అబ్జర్వేటరీ (KSO)

వివరణ:

- ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఆస్ట్రోఫిజిక్స్ (IIA) ఇటీవల ఏప్రిల్ 1వ తేదీన కొడైకెనాల్ సోలార్ అబ్జర్వేటరీ (KSO) 125వ వార్షికోత్సవాన్ని జరుపుకుంది.

ముఖ్యాంశాలు:

- 1899లో తమిళనాడులోని కొడైకెనాల్లో స్థాపించబడిన KSO సౌర అధ్యయనాల పట్ల భారతదేశం యొక్క నిబద్ధతకు మరియు ప్రపంచ వాతావరణ నమూనాలపై దాని ప్రభావానికి నిదర్శనంగా నిలుస్తుంది.
- అబ్జర్వేటరీ ఆలోచన 19వ శతాబ్దం చివరలో ఉద్భవించింది, ఇది 1875-1877 నాటి మహా కరువు కారణంగా ఉద్భవించింది, ఇది వాతావరణ దృగ్విషయాలను ఖచ్చితంగా అర్థం చేసుకోవడానికి సౌర గతిశాస్త్రాన్ని అర్థం

చేసుకోవలసిన అవసరాన్ని నొక్కి చెప్పింది.

- భారతదేశం యొక్క భౌగోళిక ప్రాముఖ్యతను గుర్తిస్తూ, సౌర భౌతిక శాస్త్ర అబ్జర్వేటరీ ఆగస్టు 1893లో ఆమోదించబడింది, 1895లో లార్డ్ వెన్లూక్ శంకుస్థాపన చేశారు. అధికారిక పరిశీలనలు మార్చి 14, 1901న ప్రారంభమయ్యాయి.

మరింత సమాచారం:

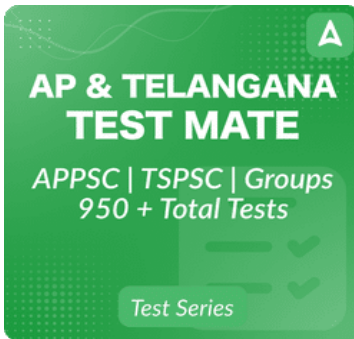
- తమిళనాడులోని పళని కొండల మధ్య నెలకొల్పబడిన, **KSO** దాని సరైన వాతావరణ పరిస్థితులు మరియు అధిక-ఎత్తు, దుమ్ము-రహిత వాతావరణం, ఖచ్చితమైన సౌర పరిశీలనలను సులభతరం చేయడం కోసం వ్యూహాత్మకంగా ఎంపిక చేయబడింది.
- కాలక్రమేణా, సన్ స్పాట్లు మరియు సౌర వికిరణంపై ముందస్తు దృష్టి కేంద్రీకరించడం నుండి H-ఆల్ఫా టెలిస్కోప్ మరియు వైబ్ లైట్ యాక్టివ్ రీజియన్ మానిటర్ (**WARM**) వంటి అధునాతన సాధనాలను చేర్చడం వరకు అబ్జర్వేటరీ యొక్క సాధన ఆర్సెనల్ అభివృద్ధి చెందింది.

ఆవిష్కరణలు:

- దాని ముఖ్యమైన ఆవిష్కరణలలో, **KSO** ఎవర్సెడ్ ప్రభావాన్ని గుర్తించింది, సన్ స్పాట్ డైనమిక్స్ కాంటిని వెదజల్లింది.
- అంతేకాక, ఇది సౌర తీవ్రతలకు మించి కాస్మిక్ కిరణాలు, రేడియో ఖగోళ శాస్త్రం, అయినోస్ఫిరిక్ భౌతికశాస్త్రం మరియు నక్షత్ర దృగ్విషయాలను కలిగి ఉండటానికి తన పరిశోధన పరిధిని విస్తరించింది.

IIA

- 1971 లో స్థాపించబడిన ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఆస్ట్రోఫిజిక్స్ **IIA**, బెంగళూరు ప్రధాన కార్యాలయం, కొడైకనాల్ సోలార్ అబ్జర్వేటరీని పర్యవేక్షిస్తుంది.
- సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ డిపార్ట్మెంట్ పూర్తిగా నిధులతో స్వయంప్రతిపత్తి కలిగిన పరిశోధనా సంస్థగా, ఇది ఖగోళశాస్త్రం, ఆస్ట్రోఫిజిక్స్ మరియు సంబంధిత విభాగాలలో అద్భుతమైన పరిశోధనలకు నాయకత్వం వహిస్తుంది, అంతరిక్ష విజ్ఞాన రంగంలో భారతదేశ ఖ్యాతిని మరింత పెంచుతుంది.

Copyright © by Adda247

All rights are reserved. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of Adda247.